

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău
Judecător: Liubovi Brînza
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Anton Marina
Panov Ana
Secrieru Ion

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

23 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecător:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Ala Cobăneanu, Sveatoslav Moldovan,
Oleg Sternioală și Vera Macinskaia,

examinînd recursul declarat de Sergiu Balaur în interesele lui Iurii Terlețchi,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Sergiu Balaur în
interesele lui Iurii Terlețchi împotriva Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP”
S.R.L. și Vitalie Mladan privind încasarea prejudiciului material și repararea
prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2012, prin care apelul
declarat de Compania de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. și Mladan Vitalie, a
fost admis,

A C O N S T A T A T:

La 19 mai 2010 Sergiu Balaur în interesele lui Iurii Terlețchi a înaintat în instanța
de judecată o acțiune împotriva Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. și
Vitalie Mladan privind încasarea prejudiciului material și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 20 ianuarie 2010 a avut loc un accident rutier
în care a fost implicat automobilul de marcă „NISSAN PRIMERA” cu n/î C NP 514
condus de Iuri Terlețchi, aparținîndu-i cu drept de proprietate și automobilul de marca
„VW VENTO” cu n/î C LG 692 condus de Vitalie Mladan.

Reclamantul a mai invocat că, prin decizia agentului constator din 21 ianuarie
2010 vinovat de producerea accidentului a fost recunoscut Vitalie Mladan.

A precizat Terlețchi Iuri că, la momentul producerii accidentului rutier, automobilul
de marca „VW VENTO” cu n/î C LG 692 condus de Vitalie Mladan era asigurat prin

contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto încheiat cu Compania de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. la 29 septembrie 2009.

La 21 ianuarie 2010 Compania de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. a fost informată despre producerea accidentului rutier. În aceeași zi a fost întocmit și procesul-verbal de constatare a pagubelor nr. D/D AORCA 39/01.2010.

Reclamantul Terlețchi Iuri a specificat că, prin scrisoarea nr. 125 din 16 martie 2010, a fost informat de Compania de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. cu privire la faptul că dosarul de daune este finisat și că aceasta este dispusă să achite o despăgubire de asigurare în sumă de 5333,91 lei.

Prin raportul tehnico- științific de stabilire a costului reparației automobilului de marca „ NISSAN PRIMERA” cu n/î C NP 514 efectuat de specialistul Said Salihov a fost stabilit că costul reparației automobilului este de 12514,96 lei, din care considerente, reclamantul nu a fost de acord cu cuantumul despăgubirii de asigurare oferit de compania de asigurări.

A menționat reclamantul că, ulterior, prin scrisorile nr. 41-ie din 06 aprilie 2010 și 44-ie din 14 aprilie 2010 adresate Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. și înregistrate de aceasta cu nr. 305-04/10 și 320-04/10 la 06 aprilie 2010 și 14 aprilie 2010, reclamantul, Iuri Terlețchi a informat compania de asigurări cu privire la faptul că nu este de acord cu cuantumul despăgubirii de asigurare, însă este dispus să încaseze despăgubirea de asigurare în conformitate cu art. 28 alin. (3) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Compania de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. la 17 martie 2010 a informat reclamantul prin scrisoarea nr. 125 din 16 martie 2010 cu privire la faptul că dosarul de daune este finisat, astfel fiind obligat să achite despăgubirea de asigurare pînă la data de 27 martie 2010.

A specificat reclamantul Terlețchi Iuri că, compania de asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. nu a achitat nici pînă în prezent despăgubirea de asigurare încălcînd termenul de plată stabilit de lege pentru achitarea acesteia. Astfel, încît reclamantul este în drept să solicite și să încaseze de la compania de asigurări o penalitate de 0,1% din suma despăgubirii pentru fiecare zi de întîrziere.

Reclamantul Terlețchi Iuri, a accentuat că, deoarece compania de asigurări, a refuzat să achite despăgubirea de asigurare, a fost nevoit să contracteze un împrumut oneros în valoare de 12500 lei, pentru repararea automobilului. Dobînda achitată în baza contractului de împrumut a constituit 3125 lei, ceea ce în opinia reclamantului constituie un prejudiciu material adus lui, ce urmează a fi încasat din contul Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L..

Consideră Terlețchi Iuri că, reieșind din prevederile art.14 C.C., diferența dintre valoarea pagubei real suportate (15073,65 lei) și cuantumul despăgubirii de asigurare (12514,96 lei) stabilite prin raportul tehnico-științific ce constituie 2558,69 lei, urmează a fi recuperată de la persoana vinovată de producerea accidentului, adică pîrîtul, Vitalie Mladan.

A mai indicat reclamantul că, deoarece în momentul producerii accidentului rutier, automobilul era condus de reclamant, acestuia i-au fost cauzate suferințe fizice și psihice, fapt ce îi acordă dreptul să solicite repararea prejudiciului moral.

Sergiu Balaur în interesele lui Iurii Terlețchi, solicită admiterea spre examinare a prezentei cereri, scutirea de la achitarea taxei de stat, încasarea din contul Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. cu titlu de despăgubire de asigurare a sumei de 12514,96 lei, a sumei de 550 lei achitată de reclamant pentru efectuarea raportului tehnico-științific, a sumei de 3125 lei cu titlu de prejudiciu material și a penalității de 0,1% din suma de asigurare neachitate pentru fiecare zi de întârziere. Încasarea din contul lui Vitalie Mladan cu titlu de reparare a prejudiciului material a sumei de 2558,69 lei și cu titlu de reparare a prejudiciului moral suma de 5000 lei. Încasarea din contul pârților a cheltuielilor de judecată în sumă de 3650 lei.

În ședința de judecată a primei instanțe, reclamantul Terlețchi Iuri și reprezentantul acestuia Balaur Sergiu și-au concretizat cerințele în partea încasării penalității de întârziere, solicitând în această parte de a încasa din contul Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. în beneficiul lui Iuri Terlețchi cu titlu de penalitate de întârziere pentru perioada de la 27 martie 2010 până la 06 septembrie 2010 – suma de 1177,52 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 06 septembrie 2010, acțiunea înmăntată de Sergiu Balaur în interesele lui Iurii Terlețchi, a fost admisă parțial. S-a dispus încasarea din contul Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. în beneficiul lui Iuri Terlețchi cu titlu de despăgubire de asigurare suma de 12514,96 lei, a penalității de întârziere în sumă de 1177,52 lei și a sumei de 550 lei pentru efectuarea raportului tehnico – științific.

S-a dispus încasarea din contul lui Vitalie Mladan în beneficiul lui Iuri Terlețchi cu titlu de reparare a prejudiciului moral suma de 1000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1750 lei.

S-a dispus încasarea din contul Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. în beneficiul lui Iuri Terlețchi a cheltuielilor de judecată ce constituie taxa de stat în sumă de 150 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1750 lei.

S-a dispus încasarea din contul Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. în beneficiul statului a sumei de 277,27 lei – cu titlu de taxă de stat.

S-a dispus încasarea din contul lui Vitalie Mladan în beneficiul statului a sumei de 100 lei – cu titlu de taxă de stat. În rest, pretențiile au fost respinse.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2012, a fost admis apelul declarat de Compania de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. și Mladan Vitalie. A fost casată integral hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 06 septembrie 2010, pronunțându-se o nouă hotărâre, prin care acțiunea înmăntată de Sergiu Balaur în interesele lui Iurii Terlețchi împotriva Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. și Vitalie Mladan privind încasarea prejudiciului material și repararea prejudiciului moral, a fost respinsă ca fiind nefondată.

Invocînd ilegalitatea acestei decizii, la 28 decembrie 2012, Sergiu Balaur în interesele lui Iurii Terlețchi, a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului, a indicat că, decizia instanței de apel, a fost adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Totodată, a mai invocat recurentul că, instanța de judecată nu a constatat și elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea corectă a litigiului.

Instanța de recurs reiterează prevederile art. 434 CPC, care statuiază expres că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din actele pricinii se constată cu certitudine că, decizia recurată a fost expediată în adresa părților la 06 noiembrie 2012, iar recursul a fost declarat la 28 decembrie 2012.

Astfel, prin prisma art. 434 CPC, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Referința înaintată de Compania de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. la cererea de recurs declarată de Sergiu Balaur în interesele lui Iurii Terlețchi, a parvenit în adresa Curții Supreme de Justiție la 25 februarie 2013.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de Sergiu Balaur în interesele lui Iurii Terlețchi întemeiat și care urmează a fi admis.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. b) C.P.C., instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la 20 ianuarie 2010 automobilul de marca „NISSAN PRIMERA” cu n/î C NP 514 a fost deteriorat ca rezultat al accidentului rutier care a avut loc prin coliziunea cu automobilul de marca “VW VENTO” cu n/î C LG 692 condus de Vitalie Mladan, deținător al poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă seria BG NR. 00080045.

S-a mai constatat că, conform deciziei agentului constator din 21 ianuarie 2010 vinovat de producerea accidentului a fost recunoscut Vitalie Mladan.

Despre survenirea cazului asigurat, Compania de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. fost informată la 21 ianuarie 2010.

La 16 martie 2010, reclamantul a fost informat de Compania de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. cu privire la faptul că dosarul de daune este finisat și că aceasta este dispusă să achite o despăgubire de asigurare în sumă de 5333,91 lei.

Din actele pricinii se constată cu certitudine că, nefiind de acord cu suma despăgubirilor de asigurare propusă de Compania de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L., la 29 ianuarie 2010, la cererea reclamantului s-a efectuat un raport tehnico științific realizat de specialistul Said Salihov, prin care s-a stabilit că prejudiciul real suportat de reclamantul, Iuri Terlețchi constituie 12514,96 lei, prin aplicarea uzurii la

costul pieselor ce urmează a fi schimbate. Compania de Asigurări „EUROASIG GRUP” SRL a fost informată despre realizarea acestui raport tehnico științific.

Totodată, s-a mai constatat că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2012 a fost admisă cererea reprezentantului C.A. „Euroasig Grup” S.R.L., privind numirea unei expertize.

Astfel, potrivit raportului de expertiză din 18 iulie 2012 s-a stabilit că prejudiciul real suportat de reclamantul, Iuri Terlețchi constituie 9567 lei.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând situația de fapt din prezenta speță în raport cu probele anexate la dosar, consideră oportun de a reitera prevederile art. 15 alin. (1) al Legii nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, asigurătorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratului.

Iar potrivit art. 22 alin. (1) a Legii enunțate, despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între asigurat, persoana păgubită sau reprezentantul ei legal și asigurător ori, în cazul în care nu s-a ajuns la nici o înțelegere, prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

Conform art. 14 al CC a RM persoana lezată într-un drept al ei poate cere reparația integrală a prejudiciului cauzat astfel.

Costul prejudiciului material cauzat lui Iuri Terlețchi a fost calculat în baza raportului tehnico – științific întocmit la data de 18 iulie 2012 și constituie suma de 9567 lei.

Astfel, în consecință, instanța de recurs menționează că, această cerință, prin prisma circumstanțelor de fapt și de drept urmează a fi admisă.

Referitor la cerința în partea încasării penalității de întârziere, instanța de judecată reține că, potrivit prevederilor art. 19 alin. (2) a Legii cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 stabilește că asigurătorul este obligat să soluționeze cererea și să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 3 luni din data informării despre cazul asigurat”.

Art. 6 alin. (6) a aceleiași legi prevede că, în caz de încălcare a termenului de plată a indemnizației de asigurare sau a despăgubirii de asigurare din vina asigurătorului, acesta va plăti asiguratului, beneficiarului asigurării și/sau păgubitului, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate de 0,1% din suma indemnizației sau despăgubirii”.

Colegiul instanței de recurs menționează că, reieșind din speța dată și din termenii care au curs de la momentul intentării dosarului de daune și pînă în prezent, la data de 27 martie 2010 a expirat termenul prevăzut de Legea 414 referitor la data achitării despăgubirii de asigurare.

Astfel aplicînd în practică prevederile art.6 alin. (6) a Legii cu privire la asigurări, începînd cu data de 27 martie 2010 Compania de Asigurări „EUROASIG GRUP” SRL urmează să achite o penalitate de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere din suma despăgubirii de asigurare, pentru perioada 27 martie 2010 pînă la 06 septembrie 2010, adică 1558,28 lei.

În ceea ce privește cerința de încasare a prejudiciului moral, instanța de judecată reține că, pîrîtul, Vitalie Mladan prin acțiunile sale i-a cauzat reclamantului prejudicii morale, care se exprimă în suferințe fizice și psihice determinate de durerile suportate de reclamant în rezultatul tamponării automobilului său și a fiicei și stresului suportat în urma accidentului.

În conformitate cu prevederile alin. (1) art. 1422 CC RM, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Alineatul (2) al aceleiași norme, indică că prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Prin urmare, instanța de recurs menționează că, cerințele reclamantului în partea încasării echivalentului bănesc al prejudiciului moral sînt întemeiate.

Totodată, instanța consideră că suma pretinsă de reclamant în această parte în mărime de 5000 lei este exagerată, considerînd oportun în cazul dat de a încasa de la pîrît în beneficiul reclamantului cu titlu de despăgubiri morale suma de 1000 lei.

Totodată, instanța de recurs consideră întemeiată cerința recurentului – reclamant cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Or, din actele pricinii și anume potrivit bonului de plată nr. 389812 din 12 ianuarie 2011 (f.d. 105) se constată cu certitudine că avocatul Balaure Sergiu a încasat din contul lui Terlețchi Iuri suma de 3200 lei.

Din considerentele sus-menționate și avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate pe deplin de către prima instanță și instanța de apel, însă normele de drept material au fost aplicate eronat, nefiind necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Sergiu Balaure în interesele lui Iurii Terlețchi, a casa decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri.

În conformitate cu art. 445, alin. (1), lit. b) C.P.C., Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Sergiu Balaure în interesele lui Iuri Terlețchi.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2012 și hotărîrea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 06 septembrie 2010, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Sergiu Balaure în interesele lui Iurii Terlețchi împotriva Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.R.L. și Vitalie Mladan privind încasarea prejudiciului material și repararea prejudiciului moral, cu pronunțarea unei noi hotărîri după cum urmează:

A admite parțial acțiunea înaintată de Iuri Terlețchi.

A încasa din contul Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” SRL în beneficiul lui Iuri Terlețchi suma de 9567 (nouă mii cinci sute șaizeci și șapte) lei – cu titlu de despăgubire de asigurare.

A încasa din contul Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” SRL în beneficiul lui Iuri Terlețchi suma 1558,28 (una mie cinci sute cinzeci și opt, 28) lei – cu titlu de penalității de întârziere și a sumei de 550 (cinci sute cinci zeci) lei pentru efectuarea raportului tehnico-științific.

A încasa din contul lui Vitalie Mladan în beneficiu lui Iuri Terlețchi cu titlu de reparare prejudiciului moral suma de 1000 (o mie) lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1750 (o mie șapte sute cincizeci)lei.

A încasa din contul Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” SRL în beneficiul lui Iuri Terlețchi a cheltuielilor de judecată ce constituie taxa de stat în sumă de 150 (una sută cincizeci) lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1750 (o mie șapte sute cincizeci)lei.

A încasa din contul Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” SRL în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată ce constituie taxa de stat în sumă de 277,27(două sute șapte zeci și șapte, 27) lei.

A încasa de la Vitalie Mladan în beneficiu statului a cheltuielilor de judecată ce constituie taxa de stat în sumă de 100 (o sută) lei.

În rest, pretențiile se resping

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecător

Valeriu Doagă

Judecători

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Oleg Sternioală

Vera Macinskaia